

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Абдулкадірова Е.Е.

ад'юнкт,

Національна академія внутрішніх справ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВ ПАТРУЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ

На сучасному етапі розвитку правоохоронної системи України, з метою досягнення високого рівня якості та ефективності, потрібно приділяти велику увагу нормативно-правовому забезпеченню діяльності органів, з яких складається вищезазначена система. Серед цих органів важливе місце посідає Національна поліція України, нормативна база якої потребує сьогодні особливої уваги з боку законодавця та науковців, тому що наразі приймаються нові і вносяться зміни в існуючі нормативно-правові акти, які регламентують її діяльність. Як відомо, майже всі зміни тягнуть за собою ланцюжок таких явищ, як прогалини і колізії в законодавстві. Оскільки, патрульна поліція, це підрозділ Національної поліції України, очевидним, є те що нормативна база вищезазначеного підрозділу, через ті самі чинники, так само потребує доопрацювання.

Теоретичним підґрунтям дослідження слугували наукові праці таких вчених як В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурки, В.М. Бесчастного, Ю.П. Битяка, А.С. Васильєва, М. Г. Вербенського, І.П. Голосніченка, Р.А. Калюжного, Л.В. Ковалюк, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова, А.Т. Комзюка, О.В. Кузьменко, В.І. Курила, Д.М. Лук'янця, О.І. Остапенка, М.В. Плугатиря, С.В. Петкова, О.Г. Стрельченко, М.М. Тищенко та інших. Попри те, що праці зазначених авторів, безперечно, мають вагомим теоретичне і практичне значення в доктрині адміністративного права і процесу, питання нормативно-правового забезпечення потребує подальшого дослідження.

В науковій літературі нормативно-правове забезпечення, зазначається, як сукупність законних та підзаконних нормативно-правових актів, які створюють правове поле для її діяльності та належної реалізації відповідних повноважень [1, с. 168].

Серед законних та підзаконних актів які регламентують перебіг стадії розгляду справ патрульною поліцією можна виділити наступні:

– Конституція України. Так, в статті 6 наголошується, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України [2];

– міжнародні договори. Взаємовідношення міжнародного й конституційного права знаходимо в статті 9 Основного Закону України: «Чинні міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Укладання міжнародних договорів, які суперечать Конституції України, можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції України» [3];

– закони і кодекси України. Серед законів і кодексів, які складають правову базу розгляду справ про адміністративні правопорушення патрульною поліцією, можна виділити наступні: Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 року № 580-VIII; Закон України «Про дорожній рух» від 30.06.1993 № 3353-XI; Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 року № 8073-X [4];

– нормативно-правові акти, які видаються КМУ, тобто підзаконні акти: Постанова КМУ від 28.10.2015 № 877 «Про затвердження Положення про Національну поліцію»; Постанова КМУ від 10.10.2001 № 1306 «Про Правила дорожнього руху»; постанова КМУ від 17.12.2008 року № 1102 «Про затвердження Порядку тимчасового затримання та зберігання транспортних засобів на спеціальних майданчиках і стоянках»; постанова КМУ від 17.12.2008 року № 1086 «Про затвердження Порядку тимчасового вилучення посвідчення водія на транспортний засіб та його повернення» та інші [4];

– накази Міністерства внутрішніх справ: наказ МВС України від 07.11.2015 року № 1395 «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі»; наказ МВС від 29.11.2007 року № 451 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності підрозділів Державтоінспекції МВС України щодо контролю за наявністю у водіїв полісів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та страхових сертифікатів «Зелена картка» при нагляді за дорожнім рухом»; наказ МВС від 06.11.2015 року № 1376 «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції» та інші [4].

Ми виділили ті законні та підзаконні акти які безпосередньо стосуються розгляду справ про адміністративні правопорушення патрульними поліцейськими, проте ці нормативно-правові акти потребують більш детального вивчення, оскільки, не зважаючи на наявність багатой кількості нормативно-правових актів передбачаючих порядок здійснення процедури розгляду справ патрульними поліцейськими, ряд питань залишаються нерегульованими. Наприклад, в ч. 2 статті 265 КУпАП, законодавець, вказує, що про вилучення речей і документів складається протокол або робиться відповідний запис у протоколі про адміністративне правопорушення, про огляд речей або адміністративне затримання [5]. З цією нормою можна

погодитись в частині, де зазначається, що про вилученні речі і документи робиться запис у протоколі про адміністративне правопорушення або адміністративне затримання. Це зрозуміло, оскільки, в інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції, надаються затвердженні зразки згаданих вище документів. Проте, питання складання окремого протоколу щодо цієї процесуальної дії залишається відкритим, у зв'язку з відсутністю названого документу.

Так само, незрозумілої є процедура оформлення поліцейського піклування. Так в статті 41 Закону України про Національну поліцію, зазначається, що про застосування поліцейського піклування складається протокол, в якому зазначаються: місце, дата і точний час (година і хвилини) застосування поліцейського заходу; підстави застосування; опис вилученої зброї чи інших предметів; клопотання, заяви чи скарги особи, якщо такі надходили, наявність чи відсутність видимих тілесних ушкоджень [6]. В цьому випадку, ми так само стикаємось з відсутністю належного нормативно-правового забезпечення, тому що нажаль так само бракує офіційно затвердженого процесуального документу (протоколу), про який згадується в законі. Ці прогалини суттєво ускладнюють діяльність суб'єктів правозастосування та знижують їх престиж в очах населення, що в свою чергу, руйнує віру в сучасну правову державу, якою прагне стати Україна.

Звертаємо увагу на те, що нормативно-правове забезпечення розгляду справ про адміністративні правопорушення патрульними поліцейськими може змінюватись в залежності від різних факторів, зокрема, особи правопорушника, виду адміністративного правопорушення та ін. Наприклад, проаналізуємо, ситуацію з іноземним громадянином, який користується дипломатичним імунітетом. Необхідно звернути увагу, що під час притягнення до адміністративної відповідальності такої особи, алгоритм дій патрульного поліцейського кардинально відрізняється від ситуації з простим пересічним громадянином і безумовно, відрізняються ті нормативно-правові акти, згідно яких поліцейський приймає рішення по цій справі. Адже в цьому випадку приймати рішення про накладення стягнення буде уповноважена особа держави до якої належить правопорушник, за умови, що це передбачено міжнародним договором між нашою державою і державою громадянином якої являється зазначена особа.

Такі фактори потрібно враховувати, оскільки, від них залежить не тільки порядок здійснення розгляду справи, але і вибір нормативно-правової бази до якої повинні звертатися патрульні поліцейські для правильного тлумачення і вирішення справи.

Підсумовуючи все вище сказане, відзначимо, що нормативно-правове забезпечення розгляду справ патрульною поліцією може змінюватись в залежності від різних факторів і складається з законних та підзаконних актів, які мають ієрархічну структуру. Слід зауважити про відсутність таких

документів, як протокол про вилучення речей та документів і протокол про застосування поліцейського піклування. Вирішення цих недоліків можливо шляхом внесення відповідних змін до Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі затвердженої наказом МВС від 07.11.2015 р. № 1395 та Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції затвердженої наказом МВС від 06.11.2015 р. № 1376.

Список використаних джерел:

1. Дмитрієв А.А. Принципи та правове регулювання діяльності органів Національної поліції із протидії організованій злочинності // Вісник кримінологічної асоціації України. – № 1 (12). – 2016 – С. 164-174.
2. Конституція України від 28.06.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/page>
3. Тесленко В.М. Взаємодія міжнародного й внутрішньодержавного права в аспекті українського законодавства // «Молодий вчений». – № 3 (43). – 2017 – С. 566-570.
4. Патрульна поліція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://patrol.police.gov.ua/ru/faq/normatyvno-pravova-baza-diyalnosti-patruлноyi-politsiyi/>
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-Х [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
6. Закон України «Про Національну поліцію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

Єфіменко Л.Л.

*молодший науковий співробітник,
Науково-дослідний інститут фіскальної політики
Університету державної фіскальної служби України*

ЗАКОНОДАВЧЕ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ ПРИ ВИКОНАННІ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Протягом останніх декількох років в Україні значну увагу приділяють дослідженню стану ефективності функціонування системи обліку та фінансової звітності. Актуальність цього питання супроводжується прагненням України до вступу у ЄС та глобалізаційними процесами у світових фінансах. Найбільш характерною ознакою світового розвитку є особливо стрімкий вплив глобалізаційних процесів. Що стосується розуміння